

AKADEMİK KADRO İLANLARINDA ARANAN EK KOŞULLARA İLİŞKİN BİLGİ NOTU

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23, 25 ve 26 ncı maddelerinde; üniversite biriminde açık bulunan yardımcı doçent, doçent ve profesörlük kadrolarının rektörlükçe, isteklilerin başvurması için ilan edileceği, yine aynı maddelerde; üniversitelerin, atama için aranan asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıklar da göz önünde bulundurularak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca uygulamada 2547 sayılı Kanunda ifade edilen bu ek koşullar yanında kadroya özel koşullar getirilebileceği de kabul edilmektedir. Danıştay'a göre, Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi olan 'ek koşullar' belirleme yetkisi, yapılacak atamalar için öngörülen ve yasada yer almayan genel ve objektif nitelikteki kriterleri belirlemeyi ifade etmekte olup, üniversitelerin ilan ettikleri bir kadro için, ihtiyaç ve hizmet gerekleri doğrultusunda getirdiği özel ve o kadroya özgü spesifik koşullar ise Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi değildir.

Konu hakkında Yükseköğretim Kuruluna gelen ve incelenmek/soruşturulmak üzere ve incelenmek/soruşturulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilen şikayet dilekçelerinde; üniversitelerin akademik personel alımı için ilana çıktığı kadrolara ilişkin olarak ek koşullar belirlendiği, ancak söz konusu ek koşulların bir aday işaret edecek biçimde spesifik olarak belirlendiği ve böylece ilana diğer adayların katılımın engellendiği, ilanlara konulan ek koşullar yoluyla belirli kişilerin alınarak üniversitede kadrolaşmaya gidildiği şeklinde iddialar yer almaktadır. Yapılan inceleme ve soruşturmalarda Üniversiteler tarafından çıkarılan bazı ilanlarda yer alan ek koşulların belirli bir adayı tanımlamaya yönelik olarak ve akademik rekabeti engelleyecek biçimde belirlenebildiği, ataması yapılan kişilerin yayınları ile belirlenen ek koşul arasında büyük benzerlikler bulunduğu ve hatta bazı atamalar için doğrudan ataması yapılan kişilerin yüksek lisans ya da doktora tez başlıklarının ek koşul olarak belirlendiği, bazı ilanlarda bilimsel kalite ve bilim disiplinleri arasındaki farklılıklarla açıklanamayacak ölçüde kısıtlayıcı ve rekabeti engelleyici koşullar belirlendiği görülmüştür.

Üniversitelerin çıkmış olduğu ilanlarda belirlendiği ek koşulların **kişiyi tanımlamaya yönelik olarak akademik rekabeti engelleyecek nitelikte olmasının**, Anayasanın eşitlik ilkesine ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırılık teşkil edeceği, tesis edilen işlemin dava konusu edilmesi halinde yargı makamları tarafından atama işleminin iptal edileceği, buna bağlı olarak üniversitenin işleyişi üzerinde olumsuzluk etkiler yaratacağı ve kişiler açısından mağduriyetler yaratacağı, söz konusu atama işleminde rol alan yetkililer açısından idari ve cezai sorumluluklar doğuracağı açıklar.

Nitekim konuyla ilgili olarak Danıştay 8. Dairesinin 27.09.2010 tarih ve 2010/3384 Esas No, 2010/4726 Karar Nolu kararında; "... Uyuşmazlık; davalı idarece ilan edilen yardımcı doçentlik kadrosuna başvuran davacının atanmamasına ilişkin Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığının 03.09.2009 gün ve 3160 sayılı işlemi ile bu kadroya davalı idare yanında davaya katılanın atanmasına ilişkin işlemin iptali ve atanmama işlemi nedeniyle uğranıldığı öne sürülen parasal kayıpların tazmini isteminden kaynaklanmıştır.

... *Yasanın 23. maddesinin (c) fıkrasında yer alan ve Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi olan ek koşullar belirleme yetkisi, yapılacak atamalar için öngörülen ve yasada yer almayan genel ve objektif nitelikteki kriterleri belirlemeyi ifade etmektedir. Üniversitelerin, ilan ettikleri bir kadro için, ihtiyaç ve hizmet gerekleri doğrultusunda getirdiği özel ve o kadroya özgü, spesifik koşullar ise, Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi değildir. Dava konusu uyuşmazlıkta, ilan edilen kadro için öngörülen "Fatimiler Tarihi Alanında çalışması olmak" koşulu, bu bağlamda, yalnızca o kadroya özgü bir koşul olup, Yükseköğretim Kurulu'nun onayına tabi nitelikte bulunmamaktadır.*

İdare Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararının gerekçesinin getirilen bu koşulun Yükseköğretim Kurulunun onayına tabi olduğuna ilişkin kısmı doğru olmamakla birlikte, kadro için getirilen koşulun hangi gerekçelerle getirildiği davalı idarece ortaya konulamadığından ve getirilen bu koşul, açılan kadroya atanması istenilen kişiyi tarif eder nitelikte olduğundan, bu yönüyle dava konusu edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmayıp, Mahkeme kararının bu gerekçeyle onanması gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle Ankara 5. İdare Mahkemesi kararının yukarıda anılan gerekçeyle onanmasına ... oybirliğiyle karar verildi." şeklinde hükme varılmıştır.